

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen vuosiraportointi 2025

Rakennus- ja ympäristölautakunta 18.03.2026
205/11.01.01/2026

Valmistelija

Johtava ympäristötarkastaja Tuomas Hirvijoki

Rakennus- ja ympäristölautakunta on 6.2.2019 (§ 12) hyväksynyt Kokkolan kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman vuosille 2019-2029. Vuosittaisen valvonta-ohjelman hyväksyy erikseen kaupunkilupapäällikkö.

Valvontasuunnitelma koskee ympäristöluvanvaraisia toimintoja, ympäristönsuojelulain 10a luvun mukaisia yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvia toimintoja sekä 11 luvun mukaisia rekisteröitäviä toimintoja. Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset jaetaan kolmeen luokkaan (1-3), joissa tarkastus tehdään kerran vuodessa, noin kolmen vuoden välein tai vähintään kerran kymmenessä vuodessa. Tarkastuksista peritään rakennus- ja ympäristölautakunnan vahvistaman taksan mukainen tarkastusmaksu.

Erillisenä omana sektorina valvontasuunnitelman ulkopuolella on maa-ainelain mukaisten maa-ainesten ottolupien valvonta, joka raportoidaan vuosiraportoinnin yhteydessä.

Valvonta vuonna 2025

Vuoden 2025 lopussa ympäristönsuojelulain nojalla kunnan valvottavia laitoksia oli Kokkolassa yhteensä 154 kpl (125 ympäristölupaa tai YSL 10a luvun mukaista toimintoa ja 29 kpl rekisteröityä toimintaa). Jätelain 100 §:n nojalla kunnan säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvia valvottavia toimintoja oli 3 kpl (lasketaan toimijoiden mukaan). Pääosalla laitoksista on raportointivelvoite vuosittain. Ympäristönsuojelulain nojalla valvottavia laitoksia ovat muun muassa jakeluasemat, pienet teollisuuslaitokset, betonilaitokset, pesulat, jätteenkäsittelylaitokset, eläinsuojat ja pienet energiantuotantolaitokset. Jätelain nojalla valvottavia toimintoja ovat muun muassa ekopisteet sekä hyötykäyttöasemat.

Voimassa-olevia maa-ainesten ottolupia oli vuonna 2025 Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnassa 26 kappaletta. Näistä yhteislupia on 13 kappaletta (yhteislupaan kuuluu ympäristölupa ja maa-ainesten ottolupa).

Valvontakäyntien tulokset

Valvonnan havainnot luokiteltiin kolmeen kategoriaan; ei huomautettavaa, huomautus/lieviä puutteita sekä merkittävä rikkomus/vakavia puutteita.

Vuonna 2025 tehtiin 16 laitostarkastusta valvonnan piirissä oleviin laitoksiin. Näistä kohteista 8 toimijalla ei ollut huomautettavaa toiminnassa. 6 toimijalla oli huomautettavaa toiminnassa. 2 toimijalla oli vakavia puutteita toiminnassa. Vuonna 2024 tehtiin 18 valvontaohjelman mukaista tarkastusta.

Vuonna 2025 tehtiin 18 maa-aineslupatarkastusta, jotka on luvitettu maa-aineslain nojalla. Näistä 3 toimijalla ei ollut huomautettavaa toiminnasta, 10 oli lieviä puutteita/huomautettavaa toiminnassa ja 5 toimijalla vakavia puutteita. Vuonna 2024 tehtiin 25 maa-aineslupatarkastusta.

Huomautuksia annettiin esimerkiksi raportoinnin laiminlyönneistä tai rakenteellisista puutteista, jotka toiminnaharjoittajan tulee kuitenkin korjata.

Valvontasuunnitelman toteutuksen arviointi

Ympäristönsuojelulain ja jätelain nojalla valvottavien laitosten osalta vuonna 2025 toteutui 16 tarkastusta. Vuoden 2024 aikana toteutui suunnitelluista 25 tarkastuksesta 18 tarkastusta. Valvonnan toteutuma oli 72 %. Vuoden 2023 aikana toteutui suunnitelluista 25 tarkastuksesta 12 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 48 %. Vuoden 2022 aikana toteutui suunnitelluista 28 tarkastuksesta 21 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 75 %. Vuoden 2021 aikana toteutui suunnitelluista 32 tarkastuksesta 25 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 78 %. Vuonna 2020 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 32, joista toteutui 25, (toteutuma 78 %). Vuonna 2019 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 37, joista toteutui 16, (43 %). Vuonna 2018 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 35, joista toteutui 26, (74 %). Vuonna 2017 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 44, joista toteutui 10, (22 %). Vuonna 2016 suunniteltuja tarkastuksia oli 38, joista toteutui 30 (79 %).

Oheismateriaalissa A on esitetty vuoden 2025 laitosvalvonnan yhteenvedo toimialoittain ja vertailua aiempiin vuosiin. Muut tilastot raportoidaan osavuosikatsauksissa.

Oheismateriaali A

Vuosityhteenvedo

Muu ympäristönsuojelun viranomaisvalvonta

Muu valvonta oli pääasiassa jätelain, ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla suoritettavia valvontatehtäviä toimenpidepyyntöjen ja ilmoitusten perusteella ja ympäristönsuojelumääräysten ja niistä poikkeamisten, meluhaittojen- ja melulupien valvontaa sekä jätevesiasioiden ja vesihuollon tarkastuksia, öljyonnettomuuksien jälkivalvontatehtäviä ja luonnonsuojelulain valvontaa.

Jätelain yleinen valvonta liittyi pääasiassa jätehuoltomääräysten valvontaan, roskaantumisasioihin, kiinteistöjen puutteelliseen jätehuoltoon ja jätteiden epäasianmukaiseen käsittelyyn.

Vesilain valvonta kohdistui mm. ilman lupaa tai ilmoitusta tehtyihin ruoppauksiin ja ojituksiin sekä vesirakentamiseen. Vesilain valvontaa tehdään pääasiassa yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Ympäristöpalvelut tekee harkinnan mukaan tutkintapyyntöjä poliisille rikkomuksista. Tehtyjen tutkintapyyntöjen määrää ei raportoida. Esimerkiksi yksi tutkintapyyntö jätteenpoltosta koski ympäristönsuojelulain 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoa.

Viranomaisyhteistyötä tehdään poliisin, tullin, rajavartiolaitoksen ja ELY-keskuksen sekä alueen muiden kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Viranomaisyhteistyöryhmä kokoontuu myös säännöllisesti pari kertaa vuodessa ja lähimaakuntien ympäristöviranomaiset pyrkivät myös kokoontumaan pari kertaa vuodessa.

Muut valvontaprojektit

Vuonna 2025 jatkettiin 2023 alkanutta jätevesiselvitystä- ja jätevesivalvontaprojektia Kokkolan veden toimeksiannosta koskien jätevesiverkostoon liittymättömiä kiinteistöjä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Syksyllä 2025 järjestettiin rakennus- ja ympäristölautakunnan ympäristökatselmus Kälviän ja Ullavan alueella yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Vuonna 2025 käynnistettiin myös Kokkolan kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelman toimenpidesuosituksen valvonta maastotarkastuksilla.

Yhteenveto vuodesta 2025

Valvontaa priorisoitiin tärkeysjärjestyksessä. Vuonna 2025 erityisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyt, valokuitukaivuuluvat ja alueelliset yhteistarkkailut työllistivät ympäristöpalveluiden henkilöstöä poikkeuksellisen paljon. Valvonnan toteutuma valvottavien laitosten osalta jäi vuonna 2025 hieman vajaaksi pääasiassa valvonnan resurssien takia. Kokonaisuudessaan valvontatyö oli laadukasta, onnistunutta ja näkyvää.

Johtava ympäristötarkastaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää merkitä ympäristönsuojelun valvontaraportoinnin vuodelta 2025 tiedoksi.

Päätös